

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra To Tidsaldre

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 164. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726068527696/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

dit Barns Træk gjenkalder mig, fører mig ganske tilbage i min Ungdoms Dage.

En glad Fest feiredes paa denne Aften i den simple Bolig. Dens Beboerinder ophøede Alt, hvad der var dem muligt, for at vise deres Gjæst den Glæde, hans Nærværelse foraarsagede dem. Med qvindelig Opfindsomhed vidste de at indrette ham et hyggeligt Sovekammer for den kommende Nat, og det landlige Aftenbord var i al sin Tarvelighed nydeligt og behageligt.

Efter at den lille Charles var gaaet til Ro, bleve de to Veninder og deres Gjæst siddende i fortrolig Samtale til ud paa Natten. Med ligesaa stor Frihed, som under fire Øine, optog de to Slægtninge den afbrudte Traad af det før afhandlede Æmne, og Christiane sad som den milde, jævne Mægleriske mellem de forskellige Anskuelser. Imidlertid blev det endelige Resultat, at Ferdinand maatte helligt love at udforske Lusards Hjertelag, forinden han talte til ham om den fordums Elskede. Ja jeg lover dig det, sagde Ferdinand, jeg gjenkender dig ogsaa i din ædle Stolthed. I intet Tilfælde skal din Ven og Fætter foretage det Mindste, som kan saare den eller forstyrre din Fred. Men ihvad der skeer, skal du i mig have en trofast Broder, og din Søn skal ikke være faderløs, saalænge jeg lever.

Den næste Morgen tiltraadte Ferdinand sin Reise til Jylland, og efterlod Claudine i en smertelig Spænding. Christiane forstod hendes Sindsstemning, og søgte forstandig og kjærlig at trøste hende. Claudine sagde: Hvor har jeg dog været lykkelig i disse mange Aar ved din Side, min anden Moder, mine Tankers Fortrolige! Hvorfra ere de nu komne, disse urolige, lidenskabelige Fornemmelser, som have bemestret sig mit rolige Sind? Hvor stille levede dog min Ungdomskjærlighed i min Sjæl! Hvor inderlig bad jeg til Gud for Lusards Liv? Og nu, da jeg veed, at han lever, at en saa kort Afstand i Rummet adskiller os, nu er det, som den gamle Lidenskab var opvaagnet i mit Indre. Med dyb Smerte tænker jeg mig forglemt af ham, med Skinsyge, at en Anden kan have indtaget min fordums Plads i hans Hjerte. Jeg længes efter ham, og skjælver for at see ham igjen. Jeg tæller Dagen til Ferdinands Tilbagekomst, og synes, at jeg maa døe af Angst ved at læse min Skjæbne af hans Ansigt, eller høre den af hans Mund. Jeg kjender mig ikke selv igjen. Jeg troede at være helbredet for min Ungdoms Vildfarelser. Jeg skammer mig for Guds og for dine Øine.

Ikke for mine, svarede Christiane: Mine Øine have grædt Taarer,

som dine: jeg kjender disse Uvishedens Qvaler. Men med Visheden vil efterhaanden Roligheden komme tilbage, og – tilføiede hun, idet hun førte Charles, som netop traadte ind, hen til hans Moder, og lagde hans lille Hoved mod hendes Bryst: Trøsten er nær.

De to Veninder følte sig i disse ængstelige Dage fastere sammenbundne end nogensinde, og lovede – ihvad der end kunde hände – aldrig at forlade hinanden.

Ferdinand ankom imidlertid til Lusards Herresæde. Han gik uanmeldt ind ad en Vei, der gjennem Haven førte op til Gaarden. Dørene stode aabne til en Havesal, fra hvilken nogle Trappetrin gik ned til Haven, og lige indenfor Dørene saaes en Mand siddende ved et Bord, fuldt af Papirer og Bøger og saa fordybet i Læsning, at han aldeles ikke bemærkede, at Ferdinand stod nær ved Døren og betragtede sin gamle Ven, hvis Udseende syntes ham forandret og vidnende om, at Besværligheder og Sorger havde præget deres Spor i de skjøne Træk. Men disse mørke Indtryk forsvandt i det Øieblik, da Lusard med uskrømtet Glæde og Overraskelse hilsende den velkomne Gjæst. Hele den stille, øde Borg fik nyt Liv, og fra den store Jagthund af op til den gamle Forvalter var det tydeligt at mærke, at dette Besøg var en behagelig Afbrydelse i den tilvante Eensomhed. Naturligviis meddelte de to Venner hinanden i deres allerførste Samtaler de Forandringer, der vare foregaaet i deres Stilling i det lange Tidstrum, hvori de havde været adskilte. De store Forandringer i den politiske Verden, der ogsaa i deres Skjæbne havde spillet en større eller mindre Rolle, kom naturligviis ogsaa paa Bane. Ferdinand holdt endnu fast paa sin gamle Forkjærlighed for de republicanske Ideer, og henholdt sig til Carnots bekjendte Votum: *Que César soit grand, mais que Rome soit libre*, og troede sig sikker paa, at hans Ven havde bosat sig udenfor sit Fædreland, af Misfornøielse over det nye Keiserdømme. Nei, sagde Lusard: Jeg har Intet imod, at see Republiken forvandlet til Monarchie. Det er efterhaanden blevet mig klart, at Frankrig mindst af alle Lande kan være Republik. De republicanske Dyder forudsætte en vis Fasthed, en Haardhed i Villie og Sæder, der ikke passer for et Land, som Naturen selv har anviist en Forfinelse, en Luxus, uden hvilken det ikke kan ernære sig. Er ikke vor Jordbunds vigtigste Producter, hvad der især i andre Lande henregnes til Luxusvare: Viin, Silke og Mere? En Sympathie hersker vist altid mellem et Lands Natur og dets Befolkning. Vor er i sin naturlige Character, blød og let